

EL RÀNQUING D'EL PERIÓDICO Setmana del 21 al 27 de gener

↓ POSICIÓ RESPECTE DE LA SETMANA PASSADA X SETMANES A LA LLISTA XX,XX € PREU DE VENDA

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Català	'Cinquanta ombres d'en Grey' E. L. James Rosa dels Vents Una història d'amor i submissió amb altes dosis d'erotisme. 560 p. = 26 17,90 €	'Cinquanta ombres més fosques' E. L. James Rosa dels Vents Segona entrega de l'exitosa trilogia eròtica. 592 p. ↑ 22 17,90 €	'L'últim abat' Martí Gironell Columna L'últim abat de Sant Benet de Bages s'enfronta al rei de Castella a la Catalunya del XVI. 384 p. ↑ 9 21,50 €	'El guardià invisible' Dolores Redondo Columna Una policia investiga crims a Baztan envoltada de mites basconavarresos. 464 p. ↓ 2 18,50 €	'Cinquanta ombres alliberades' E. L. James Rosa dels Vents Última entrega de l'exitosa trilogia eròtica. 589 p. = 20 17,90 €	'Societat negra' Andreu Martín RBA-La Magrana 'Thriller' amb una trama de màfies xineses, ambientat a la Barcelona actual. 304 p. ↑ 2 18 €	'La vacant imprevista' J. K. Rowling Empúries Les disputes per una vacant al consistori d'un poble anglès. 600 p. ↓ 4 23,95 €	'L'hivern del món' Ken Follett Rosa dels Vents Històries entrecruades de cinc famílies al llarg del convuls segle XX. 992 p. = 17 24,90 €	'El quadern gris' Josep Pla Destino El gran clàssic de Josep Pla, en una nova edició corregida i sense errates. 800 p. ↑ 4 29 €	'El crit de la terra' Sarah Lark Ediciones B Última entrega de la popular trilogia ambientada a la Nova Zelanda colonial. 800 p. = 8 21,50 €
Castellà	'Cinquenta sombras de Grey' E. L. James Grijalbo Una història d'amor i submissió amb altes dosis d'erotisme. 560 p. = 26 17,90 €	'Victus' Albert Sánchez Piñol La Campana Un enginyer militar català es veu involucrat en la guerra de successió. 605 p. = 14 24 €	'Cinquenta sombras más oscuras' E. L. James Grijalbo Segona entrega de l'exitosa trilogia eròtica. 592 p. = 22 17,90 €	'Cinquenta sombras liberadas' E. L. James Grijalbo Última entrega de l'exitosa trilogia eròtica. 589 p. = 22 17,90 €	'El guardián invisible' Dolores Redondo Destino Una policia investiga crims a Baztan envoltada de mites basconavarresos. 440 p. = 2 18,50 €	'Misión Olvido' María Dueñas Temas de Hoy Vivències d'una professora espanyola en una petita universitat californiana. 512 p. = 19 21,90 €	'La vida iba en serio' Jorge Javier Vázquez Planeta Vivències personals d'un periodista del cor. 256 p. ↑ 10 18,90 €	'El azar de la mujer rubia' Manuel Vicent Alfaguara Retrat literari d'uns anys decisius a l'Espanya de la transició. 256 p. ↑ 1 18,50 €	'El tango de la guardia vieja' Arturo Pérez-Reverte Alfaguara Amor, traïcions i intrigues al llarg del convuls segle XX. 504 p. ↓ 8 21 €	'El sentido de un final' Julian Barnes Anagrama Un home jubilat rememora les relacions que li van marcar la joventut. 186 p. ↓ 5 16,90 €

MOLT MÉS QUE UNA FORMA ARTÍSTICA

L'òpera

entre bambolines

► Daniel Snowman traça la història social del fenomen musical

ROSA MASSAGUÉ
BARCELONA

No és un manual convencional. *La òpera. Una història social* (Siruela) de l'anglès Daniel Snowman és una altra cosa que ja queda clara a la primera pàgina de les més de 600 que té el llibre. Comença amb una carta firmada per C. T. al diari *The Times* el 1853. Aquest senyor es queixava que, fins i tot vestint el seu tern d'etiqueta, se li va prohibir l'entrada a l'òpera de Covent Garden. Veient que la seva protesta era inútil i tot i l'ajuda que li van oferir altres espectadors, va accedir a anar-se'n no sense abans intentar recuperar, sense aconseguir-ho, els set xilings que havia pagat per veure *La Muette de Portici*. L'endemà al matí va anar a veure el director del teatre, que el va reenviar a la taquilla. La història acaba amb l'amenaça d'accions legals.

Per a l'autor, l'anècdota resumeix el que és l'òpera. A més d'una forma artística, ha estat un fenomen social, econòmic i polític. Estructurat en cinc capítols cronològics, el llibre en documenta l'ascens, el declivi i la caiguda. I també, els senyals de resorgiment.

LA POLÍTICA

A favor i en contra del poder establert

Des del seu naixement fa 400 anys, l'òpera ha estat un instrument del poder. Lluís XIV, que amb el compositor Lully va impulsar l'òpera francesa, entenia la cultura com una arma decisiva per aconseguir l'hegemonia militar, diplomàtica i consegüentment política a Europa.

Per Napoleó, l'òpera representava «jerarquia, poder, continuïtat, estabilitat, aflluència», i hi anava per celebrar les seves victòries. També Napoleó III ho sabia i va ordenar la construcció del grandios teatre parisenc com a part del pla perquè França tornés a ser una gran potència internacional.

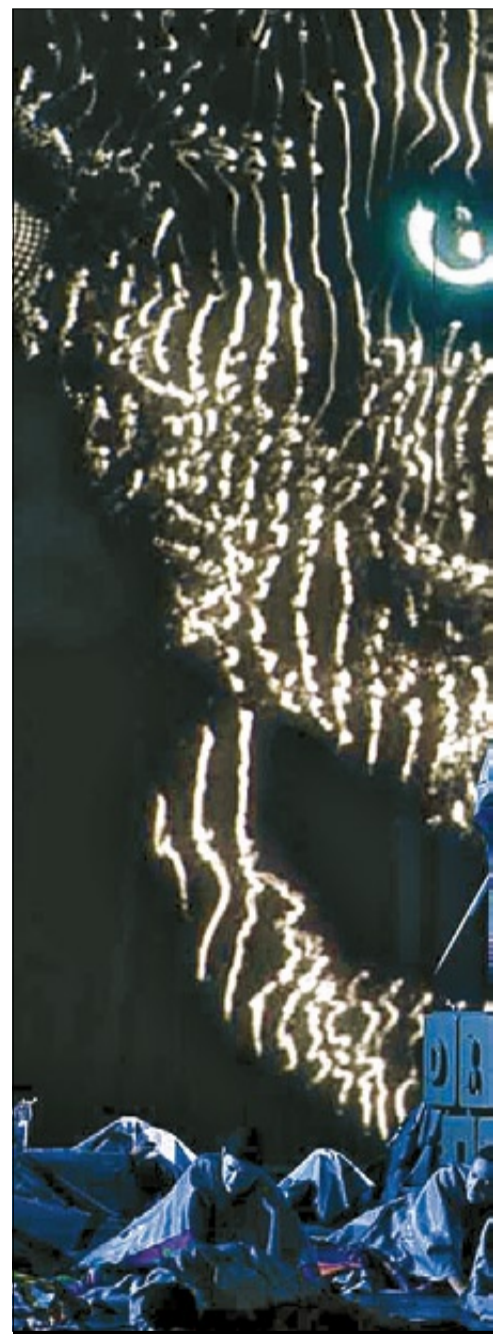
Però l'òpera va ser així mateix un instrument per a reivindicacions polítiques. El cas més cèlebre és el de Verdi i la unitat d'Itàlia. Quan les òperes del compositor «amb els seus cors provocadors», van començar a representar-se per la península, van aconseguir provocar «una de les escasses experiències compartides» pels italians.

L'ÒPERA DE PARÍS ► El Palais Garnier va ser el gran aparador pel qual va desfilars la nova societat del Segon Imperi.

OCTAVILLES ANTIAUSTRÍAIQUES ► Visconti va retratar a la pel·lícula 'Senso' el poder polític i reivindicatiu de l'òpera.

'BABYLON', DE LA FURA DELS BAUS

Menys conegut és l'ús de l'òpera en les reivindicacions nacionals txeques. «*¡La molt estimada nació txeca no morirà mai!*», canta la princesa Libuse a l'òpera del mateix nom de Smetana que va inaugurar el Teatre Nacional de Praga el 1881. Des d'aleshores, la representació de *Libuse* ha presidit tots els grans esdeveniments històrics txecs, des del final de l'ocupació nazi (1945) fins al del comunisme (1990).

LES FINANCES

L'eterna pregunta: ¿qui ho paga, tot això?

Hi ha una cosa que distingeix l'òpera dels altres negocis, diu l'autor: «Els costos de producció sempre superen de molt els ingressos». L'òpera ben poques vegades ha aconseguit autofinançar-se, «i si hi ha una cosa que es repeteix tant com el te-

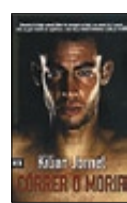
ma d'un rondó, és la qüestió de qui ho paga, tot això». La seva història és per aquesta raó la d'una successió de ducs i monarques, d'empresaris que arrisquen, d'associacions de banquers i industrials, de subvencions públiques, i ara, «d'enginyers o arxitectes diversos més o menys exempts d'impostos per treure diners de patrocinadors i donacions privades».

El personatge de l'empresari Otis Driftwood, protagonista de la pel-

Librerías consultades: Abacus, Casa del Llibre, Documenta, El Corte Inglés, Etcètera, Fnac, La Central, Laie i Roquer (Barcelona); Saltamari (Badalona); La Llopa (Calella); La Gralla (Granollers); Robafaves (Mataró); La Llar del Llibre (Sabadell); El Cau Ple de Lletres (Terrassa); La Tralla (Vic); Llorens (Vilanova i la Geltrú); La Capona (Tarragona); Galatea (Reus); Caselles (Lleida); Geli i Llibreria 22 (Girona).

NO-FICCIO

Català

'Córrer o morir'
Kilian Jornet
Ara Llibres
La filosofia esportiva d'un superatleta extraordinari que afronta els reptes més durs.
200 p.

↑ 47 24 €

'Delenda est Hispania'
Albert Pont
Viena
La relació Espanya-Catalunya vista amb un enfocament independentista.
505 p.

↓ 18 22,90 €

'No sé on és el límit però sí que sé on no és'
Josef Ajram
Columna
La filosofia vital d'un atleta que assumeix grans reptes.
127 p.

↑ 8 14,96 €

'Moisés Broggi, cirurgià, l'any 104 de la seva vida'
Rafael Argullol
Quaderns Crema
Converses amb el ja desaparegut cirurgià català.
80 p.

↑ 1 9 €

'Espriu, transparent'
Agustí Pons
Proa
Biografia d'un dels poetes catalans més importants del segle XX.
752 p.

↑ 1 22 €

'El dia que Catalunya va dir prou'
Pere Martí
Columna
La història inèdita de l'Assemblea Nacional Catalana.
176 p.

↑ 1 18,50 €

'1714. El setge de Barcelona'
Guillem H. Pongiluppi i F. Xavier Hernández
Angle
Llibre il·lustrat sobre els fets de 1714.
120 p.

↑ 9 23,90 €

'De la cuina a la taula en 10 minuts'
Lékué i Fundació Alicia Amat
Receptes fàcils per a microones.
96 p.

↓ 3 10 €

'La química de les relacions'
Ferran Ramon-Cortés
Pòrtic
Com mantenir relacions estables i satisfactòries.
200 p.

↑ 1 15 €

'El secret del gintònic'
Vador Lladó
Ara Llibres
Tot el que s'ha de saber sobre l'origen i l'elaboració del gintònic.
160 p.

↓ 14 18,95 €

Castellà

'Deja de ser tú'
Joe Dispenza
Urano
Mètode que vol ensenyar a reprogramar el cervell per ampliar el marc de la realitat.
352 p.

↑ 3 18 €

'El arte de no amargarse la vida'
Rafael Santandreu
Oniro
Mètode per a un canvi personal.
224 p.

↑ 19 15 €

'Gente tóxica'
Bernardo Stamateas
Ediciones B (Butxaca)
Com tractar les persones que ens poden arruïnar la vida.
240 p.

↑ 22 6,95 €

'Guinness World Records 2013'
Diversos autors
Planeta
Els rècords més insòlits i sorprenents que s'han aconseguit.
296 p.

↑ 12 24,95 €

'Al otro lado del túnel'
José Miguel Gaona
L'Esfera dels Llibres
Narra experiències pròximes a la mort.
432 p.

↓ 3 19,90 €

'El monje que vendió su Ferrari'
Robin Sharma
Debolsillo (Bols.)
Una faula espiritual amb el missatge d'ajudar a canviar de vida.
224 p.

↑ 8 7,95 €

'La química de las relaciones'
Ferran Ramon-Cortés
Planeta
Com mantenir relacions estables i satisfactòries.
176 p.

↑ 1 15 €

'La magia'
Rhonda Byrne
Urano
Un llibre d'autoajuda que pretén contribuir a descobrir la màgia de la vida.
272 p.

↓ 11 14 €

'El cerebro del niño'
Daniel J. Siegel i Tina Payne Bryson
Alba
Consells per cultivar la ment en formació d'un fill.
240 p.

↑ 1 22,50 €

'Las aventuras de Frank de la jungla'
Nacho Medina i Frank Cuesta
Planeta - Cuatro
Anècdotes de l'audaç aventurer del programa de TV.
224 p.

↑ 1 18,90 €

► La tecnologia més puntera està llançant l'òpera cap a nous camins artístics i nous públics.

FESTIVAL DE BREGENZ ► El monumental decorat per a 'Un ballo in maschera' marca el predomini del director d'escena.

PROTESTA AL LICEU ► L'òpera és una activitat tradicionalment deficitària necessitada sempre de fons.

durant el segle XIX hi va haver 1.100 incendis en grans teatres d'òpera d'Europa i Amèrica. Una sala tenia una vida mitjana de 18 anys.

La tecnologia ha estat capital per a l'avanç de l'òpera i no només per a les posades en escena. Els invents de finals del segle XIX i principis del XX per reproduir imatges i so van afavorir que molta gent pogués adquirir fotos de famosos cantants, sentir-ne les veus, veure'ls actuar i intentar tocar i cantar aquella música a la seva pròpia casa.

Sense l'invent del fonògraf i de tècniques per reproduir imatges i els mitjans audiovisuals posteriors, sense la ràdio, el cinema, la televisió, l'alta definició o internet, l'òpera no hauria assolit el nivell de popularitat que té avui dia. No obstant, Snowman es pregunta si això indica que hi ha una genuïna i generalitzada apreciació de l'òpera o es tracta simplement d'una comercialització despietada.

L'ART

Protagonismes canviants

L'òpera va néixer buscant el que havia estat la relació entre música i poesia en els antics grecs i romans. En els quatre segles des d'aleshores, el protagonisme d'aquesta nova forma artística ha anat canviant. En aquells primers anys el personatge que definia l'òpera era el mecenes, es digués Medicis, Gonzaga o Josep II d'Àustria.

En una segona fase, el protagonisme va recaure en el compositor, en Mozart i Beethoven, i va arribar fins al segle XX amb Puccini o Strauss, un protagonisme compartit al segle XIX amb les dives. En paral·lel també va aparèixer la preeminència dels directors, començant amb Gustav Mahler i continuant amb Arturo Toscanini. Avui estem en l'època dels directors d'escena, assenyala Snowman.

¿I el futur? «L'òpera –diu l'autor– indubtablement continuarà evolucionant si segueix responent a les pressions i oportunitats de la globalització, la democratització i les últimes tecnologies». ≡

lícula dels germans Marx *Una nit a l'òpera*, perseguint una viuda rica, explica en clau de comèdia com costa finançar una òpera.

LA SOCIETAT

L'aparador públic i la seva litúrgia

L'òpera ha estat sempre un lloc per veure i deixar-se veure, però també

va ser una prolongació de les riques cases italianes del barroc. Al hivern, aquestes mansions, on hi solia haver corrents d'aire, eren molt fredes i resultava molt car escalfar-les. Les llotges del teatre eren el saló on rebre amics i convidats, entretenir-se i fer negocis amb el màxim confort.

Anar a l'òpera era una activitat social marcada per una litúrgia que anava des del fet de vestir-se fins a com comportar-se més enllà del que

passava a l'escenari. Novel·listes com Balzac (*Pere Goriot*) o Tolstoi (*Guerra i pau*) van descriure amb tot luxe de detalls el que representava socialment assistir a l'òpera. La modificació en la distribució de l'espai als teatres ha estat un fidel reflex dels canvis socials esdevinguts. La gradual desaparició de les llotges, per exemple, respon a un públic d'un espectre social molt més ampli del que podia anar al teatre.

LA TECNOLOGIA

De la llum d'espelmes a l'alta definició

Quan va néixer l'òpera, l'escenari i la sala s'illuminaven amb espelmes. Avui hi ha leds, raigs làser i els espectadors poden llegir els subtítols. El llum de gas va donar moltes possibilitats a l'òpera, però també va fer cremar molts teatres. S'estima que